

HAZİRAN AYI MECLİS TOPLANTISI - 29.06.2022-

**Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri,
Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve kendi adıma hepinizi saygıyla selamlıyorum.**

Değerli Meclis Üyeleri,

Sözlerime, Borsamızın 102. yıl dönümünü kutlayarak başlamak istiyorum. Kentimiz tarımı ve ticaretinin gelişimi için 102 yıldır var gücümüzle çalışıyoruz. İlk günkü heyecanımızla ve beş yıldızlı hizmet kalitemizle daima üyelerimizin, sektörümüzün ve kentimizin yanındayız. Yanında olmaya da devam edeceğiz. Kuruluşumuzdan günümüze Borsamızda faaliyet göstermiş herkese teşekkür ediyorum. Hayatta olanlara sağlık ve afiyet, aramızdan ayrılmış olanlara rahmet diliyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Antalya Lisesi yerleşkesinde yer alan tarihi binanın bir başka kuruma devir edilmesi haberlerini hep birlikte takip ediyoruz. Antalya Lisesi, 1898 yılından bu yana hizmet veren, bakanlığın “Tarihi 100 Lise” listesinde bulunan kentimizin ve milli eğitimin en önemli değerlerindedir. Lisenin başka bir kuruma devri, kentimizin ve milli eğitimin hafızasından bir değerimizin daha silinmesi anlamına geliyor. Değerlerimizi bir bir yitirdikçe çocuklarımıza anlatacağımız anılar da eksiliyor. Lisenin tarihinin ve toplumsal hassasiyetlerin göz önünde bulundurulmasını bu ve benzeri konularda daha duyarlı davranılmasını diliyorum.

Kıymetli Arkadaşlar,

Açıklanan rakamlara ve öncü göstergelere baktığımızda 2022 yılının ilk yarısını, geçen yıldan daha hareketli geçirmiş bulunmaktayız. Özellikle kentimizin ekonomik ve ticari hareketliliği, ülkemiz ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Yılın yarısında hem geçen seneye göre hem de ülke ortalamasına göre daha yüksek seyreden ekonomik hareketliliğimizi korumaya odaklandık. Ancak kontrolümüz dışındaki gelişmeler, dikkatimizi dağıtmaktadır. Özellikle tarımda; maliyet, finansmana erişim, üretim, mevzuat ve iklim koşulları giderek zorlaşmaktadır. 2021 yılında ekonomimiz %11 büyürken tarım % -2.16 küçülmüştü. Altı yılın ardından ilk kez küçülme yaşamıştık. Yılın ilk çeyreğinde ise ekonomi %7.34 büyürken sektörümüz %0.94 büyüdü. Bu büyüme de son altı yılın en düşük birinci çeyrek büyümesi oldu. İkinci çeyrek büyümemizi, daha yüksek bekliyoruz. Bu büyümede de ihracat başı çekecektir. Yılbaşından itibaren sektörümüzün ihracatı ülkemizde %22 kentimizde ise %7 artmıştır. Yaş meyve sebze ihracatı ise ülkemizdeki %1 artarken kentimizde %6 arttı. Yaş meyve sebze, tıbbi aromatik bitkiler ve süs bitkilerinde daha iyi bir ikinci yarı geçireceğimizi umuyoruz.

Değerli Üyeler,

Çek ile ödeme işlemlerinde de ülke ortalamasının üzerinde bir performans görmekteyiz. Açıklanan son verilere göre ülkemiz genelinde çek ile ödeme hacmi %54 kentimizde ise %90 artmıştır. Kurulan şirket artışında da kentimizde %2 artış yaşanırken ülkemizde %-12 düşüş yaşanmıştır. Ticari hareketliliğin önemli göstergelerinden biri de kredi kullanımımızdır. Aylık gelişmelere baktığımızda son dönemde bir zayıflama görülmekteydi. Nitekim ticari kredi kullanımı ülkemizde aylık %3 kentimizde ise %0.26 artmıştır. Tarımda da benzer bir durum yaşanmaktadır. Tarımsal krediler kentimizde %4 ülkemizde ise %13 artmıştır. Bu yavaşlama, kentimizin gelecekteki hareketliliği için risk barındırmaktadır. Çünkü uzun bir süredir kentimiz ekonomisi, kredi ile büyüme sağlama yoluna girmiştir. Bu yavaşlamada bankaların kredi

musluklarını kismasının da etkili olduğunu düşünüyorum. Üyelerimiz gerekli koşulları karşılamlarına rağmen son dönemde talep ettikleri miktarda krediye erişemediklerini ifade ediyorlar. Özellikle tarımda kredi musluklarının kısılması demek önümüzdeki dönemde tarımsal üretimin düşmesi, dışa bağımlılığın ve enflasyonun artması ve ekonomik küçülme demektir.

Değerli Arkadaşlar,

Bu ayki meslek komitelerimizin ana gündem maddesi de artan maliyetler olmuştur. Üyelerimiz özetle; son akaryakıt zamlarının ardından tarımsal üretim ve nakliye maliyetlerinin aşırı yükseldiğini bu durumun üretimin ve ticaretin üzerindeki en önemli sorun haline geldiğini ifade etmişlerdir. Yaş meyve sebze ürünlerinin kentimizden İstanbul'a nakliye maliyetinin kilogramda 1,20 TL ile 2,00 TL arasında değiştiğini ifade etmişlerdir. Bir kilogram salatalığın fiyatı ile İstanbul'a nakliyesi aynı maliyete ulaşmıştır. Saman gibi ürünlerde ise Konya'dan Antalya'ya nakliye maliyeti ürün fiyatını aşmıştır. Bu konudaki örnekleri artırmak mümkündür. Üyelerimiz devletimizden;

- Tarımsal üretimde ile tarım ve gıda yükü taşıyan araçlarda kullanılan akaryakıtta ÖTV ve KDV muafiyeti getirilmesini,
- Elektrik maliyetlerinin düşürülmesi için tüm tarımsal faaliyetleri kapsayan özel bir abone grubunun oluşturulmasını,
- SGK ve BAĞ-KUR primlerinin tarımsal üretimden çıkışı önleme ve kayıt içini özendirme amaçlı en az 5 yıl boyunca desteklenmesini yani sembolik bir düzeye düşürülmesini,
- KDV alacaklarının nakit, bono, tahvil, banlara olan borçların üstlenilmesi ve kamuya olan borçlarla mahsuplaşma gibi yöntemlerle hızlı bir biçimde iade edilmesini,
- Şekere erişimde sorun yaşadıklarını ve fiyatların aşırı yükselmesi nedeniyle sübvansiyon miktarının artırılmasını,
- talep ediyorlar. Nitekim dün katıldığım "Türkiye Ekonomi Şurası"nda;
- Kentimizin yapısına uygun bir destekleme ve tarımsal yatırımlara uygun teşvik modüllerinin geliştirilmesini,
- Tarımsal desteklerin 3 yıllık vadeler için önceden açıklanmasını ve ödemelerin sezon başında yapılmasını,
- Destek ve teşviklerin çevresel ve ekolojik koşullar dikkate alınarak yeşil uygulamalar üzerinden artırılmasını,
- SGK prim desteklerinin artırılmasını ve sürekli hale getirilmesini,
- Üreticilerin uygun fiyatlarla girdi tedarik etmeleri için Ziraat Bankası finansmanı ile organize girdi tedarik platformunun (GİTAP) hayata geçirilmesini,
- Tarım için özel bir abone grubu oluşturulmasını,
- Gübre, ilaç ve yem gibi ürünlerin yerli üretiminin etkili ve hızlı bir biçimde desteklenmesini,
- Hazine arazilerinin bilgilerinin sektörde yatırım yapacak kişilerin erişimine sunulmasını,
- Birlikte üretimin motive edilmesini,
- Tarım sayımı yapılmasını ve her beş yılda bir güncellenerek veri toplama ve izleme ağı oluşturulmasını,

Cumhurbaşkanımız ile paylaşılmak üzere Şura'ya katılan cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlara sundum. Sorunlarımızı ve geliştirdiğimiz çözüm önerilerimizi ilgilileri ve kamuoyu ile paylaşmaya devam edeceğiz ve çözümü içinde takipte olacağız. Taleplerimizin olumlu

sonuçlanmasını diliyorum. Bu ortamı sağlayan TOBB başkanımıza ve yönetimine de teşekkür ediyorum. Sözlerime son verirken; Kurban Bayramınızı şimdiden kutluyorum. Bayramın bütün insanlığa barış, mutluluk ve sağlık getirmesini diliyorum.

Saygılarımla,

ALİ ÇANDIR
Yönetim Kurulu Başkanı

